

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 grudnia 2016 r.,
sprawy D. K. i D. Ł.
skazanych z art. 280 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanych
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 18 lutego 2016 r., sygn. V Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ł.
z dnia 16 września 2015 r., sygn. IV K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanych D. K. i D. Ł. w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z dnia 16 września 2015 r. w sprawie IV K (...),
uznał D. K. i D. Ł. za winnych tego, że:

1a/ w dniu 13 kwietnia 2014 r. w Ł., działając wspólnie i w porozumieniu, po
uprzednim użyciu przemocy wobec M. B. polegającej na wciągnięciu go do bramy i
chwyceniu ręką za krtań oraz zagrożeniu pozbawieniem wolności, dokonali zaboru
w celu przywłaszczenia mienia należącego do M. B. w postaci pieniędzy w kwocie
10 zł, wyczerpując dyspozycję art. 280 § 1 k.k.

1b/ w dniu 13 kwietnia 2014 r. w Ł., działając wspólnie i w porozumieniu, po uprzednim użyciu przemocy wobec P. K. polegającej na uderzeniu pięścią w twarz, ciągnięciu za włosy i uderzeniu dwukrotnie dłonią w twarz, w wyniku czego pokrzywdzona doznała obrażeń ciała w postaci opuchnięcia lewego policzka, skutkujących naruszeniem czynności narządów ciała na czas poniżej dni siedmiu, usiłowali dokonać zaboru w celu przywłaszczenia mienia należącego do P. K. i D. M., lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na interwencję funkcjonariuszy Policji, wyczerpując dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 1 k.k.

i przyjmując, że oba czyny stanowią ciąg przestępstw określony w art. 91 § 1 k.k., na podstawie art. 37b w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 34 § 1a pkt 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. wymierzył każdemu z oskarżonych karę 5 miesięcy pozbawienia wolności i roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym oraz po 150 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych.

Nadto oskarżonego D. K. uznał za winnego tego, że w dniu 13 kwietnia 2014 r. w Ł., działając umyślnie, zastosował wobec funkcjonariusza Komendy Miejskiej Policji w Ł., mł. asp. M. S., przemoc polegającą na chwytniu ręką za szyję, powodując u ww. obrażenia ciała w postaci siniaka i otarcia naskórka na szyi po prawej stronie, skutkujące naruszeniem czynności narządów ciała na czas poniżej dni siedmiu, przy czym czynu tego dopuścił się podczas i w związku z pełnieniem przez pokrzywdzonego obowiązków służbowych i w celu zmuszenia go do zaniechania prawnych czynności służbowych związanych z zatrzymaniem, tj. czynu z art. 224 § 2 k.k. i art. 222 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 37b w zw. z art. 224 § 1 k.k. w zw. z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę jednego miesiąca pozbawienia wolności i 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym.

Sąd na podstawie na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 86 § 1 i § 3 k.k. i art. 87 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności i kar ograniczenia wolności wymierzył wobec oskarżonego D. K. karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem

wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym, zaliczając na poczet kary pozbawienia wolności okres 4 dni pozbawienia wolności, tj. od dnia 13 kwietnia 2014 r. do dnia 16 kwietnia 2014 r.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu D. Ł. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jednego dnia zatrzymania w dniu 28 maja 2014 r.

We wniesionej na niekorzyść oskarżonego D. K. apelacji prokurator, zaskarżając wyrok w całości, zarzucił obrazę art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. polegającą na niedokładnym określeniu przypisanego oskarżonemu czynu zabronionego poprzez nieprzypisanie mu skutku przestępstwa wskazanego w punkcie 1b) skarżonego wyroku w postaci naruszenia czynności narządu ciała P. K. trwającego nie dłużej niż 7 dni, określonego w art. 157 § 2 k.k. i na braku wskazania owego skutku w kwalifikacji prawnej w postaci art. 157 § 2 k.k., która to obraza przepisów postępowania miała wpływ na treść wyroku poprzez niewskazanie w punkcie 1b) skarżonego wyroku w podstawie prawnej kumulatywnej kwalifikacji prawnej przypisanego mu przestępstwa, tj. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przypisanie oskarżonemu D. K. skutku przestępstwa wskazanego w punkcie 1b) skarżonego wyroku w postaci naruszenia czynności narządu ciała P. K. trwającego nie dłużej niż 7 dni, określonego w art. 157 § 2 k.k. i wskazania owego skutku w kumulatywnej kwalifikacji prawnej przypisanego mu przestępstwa w postaci art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Apelacje w sprawie wniósł także obrońca oskarżonych, który w dwóch, co do zasady, jednobrzmiących apelacjach, zaskarżając wyrok Sądu pierwszej instancji w części dotyczącej odpowiednio oskarżonego D. Ł. i D. K. podniósł zarzuty:

1. w zakresie czynów z punktu 1a. i 1b. wyroku dotyczącego oskarżonych D. Ł. i D. K. oraz w zakresie czynu z pkt 2 dotyczącego D. K. obrazy przepisów postępowania, mającej istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4, art. 5, art. 7, art. 410 oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., polegającej na:

- a. przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i bezpodstawnym oparciu ustaleń w najistotniejszych kwestiach wyłącznie na zeznaniach świadków/pokrzywdzonych: D. M., P. N., P. K., wobec których toczy się postępowanie karne o przestępstwa składania fałszywych zeznań w niniejszym postępowaniu, bowiem ujawniono, iż w postępowaniu tym dopuścili się wskazania fałszywych danych osobowych, a także za namową pokrzywdzonej złożyli fałszywe zeznania w zakresie dokonania zaboru środków pieniężnych, a ponadto złożone zeznania zawierają liczne luki, niejasności oraz sprzeczności;
- b. przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów z zeznań świadków D. M., P. N., P. K. przez obdarzenie ich wiarą pomimo dostrzeżenia przez Sąd szeregu okoliczności dotyczących charakterów, sposobu życia, uwikłania w działalność przestępczą, skonfliktowania z oskarżonym D. K., podważających ich wiarygodność, wskazujących na posiadanie własnego interesu w pomawianiu oskarżonych o popełnienie zarzucanych aktem oskarżenia przestępstw;
- c. zaniechaniu skutecznego doprowadzenia na rozprawę pokrzywdzonej P. K. celem weryfikacji jej depozycji złożonych na etapie postępowania przygotowawczego oraz skonfrontowania jej wersji z innymi osobowymi źródłami dowodowymi, zwłaszcza wobec treści zeznań wszystkich świadków złożonych na etapie postępowania sądowego;
- d. bezzasadnej odmowie nadania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonych w zakresie okoliczności przebiegu wydarzeń z dnia 13 kwietnia 2014 r., w szczególności w zakresie: braku istnienia osobnego zdarzenia z pokrzywdzonym M. B., braku kierowania jakichkolwiek żądań wobec pokrzywdzonych (dodatkowo zarzut ten w apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego D. K. został uzupełniony o zarzut „braku świadomości w początkowej fazie interwencji, iż oskarżony ma do czynienia z funkcjonariuszami Policji”);
- e. braku weryfikacji wskazywanego przez oskarżonych faktu przebywania pokrzywdzonych wraz z oskarżonymi w klubie PEWEX w szczególności poprzez ustalenie, gdzie faktycznie wszyscy pokrzywdzeni, tj. M. B., D. M. i P. K. oraz świadek P. N., przebywali przed samym zajściem;
- f. braku weryfikacji wskazywanego przez oskarżonego D. K. faktu istnienia zatargu z pokrzywdzoną P. K. i jej matką A. W.;

g. zdeprecjonowaniu zeznań świadka T. L. w sytuacji, gdy występujące w jego zeznaniach nieścisłości oraz powoływanie się na niepamięć wskazuje na spontaniczny charakter zeznań świadka i brak ustalania przez oskarżonych z tym świadkiem jakichkolwiek okoliczności będących przedmiotem rozpoznania przez Sąd I instancji;

h. rozstrzygnięciu niedających się usunąć wątpliwości pojawiających się przy analizie materiału dowodowego na niekorzyść oskarżonego D. Ł. oraz D. K..

2. w zakresie czynów z punktu 1a. i b. dotyczącego obu oskarżonych błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na treść tego orzeczenia, a polegający na nieprawidłowym ustaleniu okoliczności i przebiegu wydarzeń z dnia 13 kwietnia 2014 r., tj. bezzasadnym ustaleniu, iż oskarżeni podjęli działania wypełniające znamiona czynu zabronionego z art. 280 § 1 k.k. oraz art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. polegające na zaborze 10 zł pokrzywdzonemu M. B. oraz usiłowaniu dokonania rozboju na pokrzywdzonych P. K. i D. M.

Nadto w przypadku oskarżonego D. K. w zakresie czynu z pkt 2 wyroku obrońca podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a polegający na ustaleniu, iż oskarżony D. K. miał świadomość, iż osoby interweniujące w trakcie sprzeczki z pokrzywdzonymi są funkcjonariuszami Policji, w sytuacji, gdy zarówno oskarżeni, jak i świadkowie, nie wiedzieli, że osobami interweniującymi są funkcjonariusze Policji.

W obu apelacjach obrońca podniósł także wobec czynów z punktu 1a. i b. wyroku dotyczącego obu oskarżonych, a nadto czynu z pkt 2 wyroku dotyczącego oskarżonego D. K., zarzut obrazy przepisów prawa materialnego, a to art. 69 § 1 i 2 k.k. poprzez jego bezzasadne niezastosowanie i zaniechanie zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary orzeczonej wobec obu oskarżonych.

Dodatkowo obrońca oskarżonego D. Ł. w zakresie czynów przypisanych w pkt 1a. i b. wyroku podniósł zarzut rażącej niewspółmierności kary, wynikającej z zaniechania wzięcia pod uwagę całego szeregu okoliczności łagodzących, „zwłaszcza dotychczasowej niekaralności oskarżonego, krótkotrwałego pozbawienia wolności pokrzywdzonego w przypisanym mu czynie, niskiej wartości

mienia w przypadku przypisanego mu przestępstwa z art. 280 k.k., co powoduje, że wymierzona kara pozbawienia wolności jest rażąco surowa i stanowi niczym nieuzasadnioną wyjątkową dolegliwość.”

W konkluzji obrońca wniósł o:

1. w zakresie czynów z pkt 1a. i b. wyroku o zmianę orzeczenia w zaskarżonym zakresie poprzez uniewinnienie oskarżonego od wszystkich zarzucanych mu czynów ewentualnie o:
2. uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

Z daleko posuniętej ostrożności procesowej, w przypadku nieuwzględnienia podniesionych zarzutów i powyższych wniosków apelacji, wniósł, w zakresie czynów z punktu 1a. i b. wyroku, o zmianę orzeczenia w zaskarżonym zakresie poprzez wymierzenie kary łagodniejszego rodzaju oraz zastosowanie wobec tak wymierzonej kary instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary na okres próby według uznania Sądu.

Z kolei w apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego D. K. obrońca podniósł dodatkowo, w zakresie czynów z pkt 1a. i b. oraz czynu z pkt 2 wyroku zarzut rażącej „niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu za wszystkie poszczególne, przypisane mu przestępstwa oraz wymierzonej mu kary łącznej w wysokości aż 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2 lat ograniczenia wolności wynikającej z zaniechania wzięcia pod uwagę całego szeregu okoliczności łagodzących, zwłaszcza dotychczasowej niekaralności oskarżonego, jego młodego wieku, krótkotrwałego pozbawienia wolności pokrzywdzonego w przypisanym mu czynie, niskiej wartości mienia w przypadku przypisanego mu przestępstwa z art. 280 k.k., co powoduje, że wymierzone za poszczególne czyny kary pozbawienia wolności są rażąco surowe, zaś orzeczona kara łączna stanowi niczym nieuzasadnioną wyjątkową dolegliwość.”

Na zakończenie obrońca wniósł o:

1. uchylenie orzeczenia o karze łącznej w stosunku do D. K.;
2. w zakresie czynów z pkt 1a. i b. oraz czynu z pkt 2 wyroku, zmianę orzeczenia w zaskarżonym zakresie poprzez uniewinnienie oskarżonego od wszystkich zarzucanych mu czynów

ewentualnie o:

3. uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Z daleko posuniętej ostrożności procesowej, w przypadku nieuwzględnienia podniesionych zarzutów i powyższych wniosków apelacji, wnioskował ewentualnie o zmianę orzeczenia w zaskarżonym zakresie poprzez wymierzenie kary łagodniejszego rodzaju oraz zastosowanie wobec tak wymierzonej kary instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary na okres próby według uznania Sądu.

Po rozpoznaniu wniesionych apelacji, Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 18 lutego 2016 r., sygn. V Ka (...), zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że w pkt 1b. w stosunku do D. K. za podstawę skazania przyjął art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., zaś do podstawy prawnej wymiaru kary temu oskarżonemu dodał art. 11 § 3 k.k., w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się obrońca obu skazanych, który w kasacji wniesionej na ich korzyść, zaskarżając w całości wyrok Sądu Okręgowego, podniósł zarzuty:

1. rażącego naruszenia prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie:

- art. 433 § 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. i z art. 410 k.p.k. polegającego na uchybieniu prawidłowej kontroli odwoławczej poprzez nierozważenie zarzutów odwoławczych dotyczących obrazu art. 5 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. w zakresie oparcia orzeczenia na fałszywych zeznaniach świadków, a także zarzutów dotyczących błędów w ustaleniach faktycznych, w szczególności błędu w ustaleniu wypełnienia znamienia kradzieży na szkodę P. K.;
- art. 5 § 2 i art. 7 k.p.k. polegającego na nieuwzględnieniu zarzutów apelacji i uznaniu oskarżonych na winnych popełnienia czynu z art. 280 § 1 k.k. na szkodę M. B. w sytuacji, gdy jedynym dowodem w sprawie są zeznania samego pokrzywdzonego, pozostające w sprzeczności ze zgodnymi i spójnymi wyjaśnieniami oskarżonych, a także z zasadami logiki i doświadczenia życiowego;
- art. 7 k.p.k. poprzez podzielenie argumentacji Sądu pierwszej instancji bez weryfikacji dokonanej przez ten Sąd oceny materiału dowodowego w zakresie

ustalenia świadomości oskarżonego D. K., iż osoby interweniujące w trakcie sprzeczki z pokrzywdzonymi są funkcjonariuszami Policji oraz wypełnienia przez oskarżonych wszystkich znamion przestępstwa z art. 280 k.k., tj. znamienia kradzieży;

2. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 69 k.k. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że rodzaj przypisanych oskarżonym przestępstw sam w sobie uzasadnia odmowę zastosowania dobrodziejstwa instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i przesądza o negatywnej prognozie kryminologicznej, a w konsekwencji odmowę zawieszania orzeczonej wobec oskarżonych kary pozbawienia wolności (w tym kary łącznej);

Na zakończenie obrońca wniósł m.in. o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego dla w Ł. i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanych kasacja jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 519 k.p.k., kasacja może być wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, a zarzuty kasacyjne nie mogą wprost kwestionować ustaleń faktycznych, bowiem kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.).

Wbrew twierdzeniom autora kasacji z lektury uzasadnienia Sądu odwoławczego wynika, że zastosował się on do nakazu z art. 433 § 2 k.p.k. i rozpoznał, a w uzasadnieniu orzeczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 457 § 3 k.p.k. podał, dlaczego uznał zarzuty podniesione w apelacji za niezasadne. Kontrola instancyjna została dokonana przez Sąd Okręgowy w sposób staranny oraz wszechstronny i wiązała się z rozważeniem zarzutów podniesionych przez obrońcę we wniesionych apelacjach. Sąd odniósł się do zagadnienia wiarygodności

zeznań świadków M. B., D. M., P. N. oraz P. K. oraz wyjaśnień oskarżonych D. K. i D. Ł.. Oceniał także przydatność relacji świadka T. L. oraz odniósł się do zarzutu rzekomej wcześniejszej znajomości pokrzywdzonej z D. K. Sąd odniósł się także do przyczyn uznania, że oskarżony D. K. miał świadomość, iż osobami podejmującymi interwencję byli funkcjonariusze Policji.

Niezasadny jest także podniesiony przez obrońcę zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zakresie, w jakim dotyczył oceny zeznań świadka M. B.. Zdaniem skarżącego, do obrazy wskazanych przepisów doszło w związku z faktem skazania D. K. za rozbój w oparciu jedynie o zeznania świadka M. B., które pozostają w sprzeczności ze zgodnymi i spójnymi wyjaśnieniami oskarżonych, jak również zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Nieprawdziwe jest jednak twierdzenie autora kasacji jakoby jedynym dowodem sprawstwa rozboju na osobie M. B. były zeznania tego pokrzywdzonego. Analiza materiału dowodowego wskazuje, że dowodem były również zeznania dokonujących interwencji na miejscu zdarzenia funkcjonariuszy Policji, których pokrzywdzony spontanicznie poinformował o popełnionym na jego szkodę przestępstwie, opisując zwięźle jego przebieg. Wiarygodności wspomnianych zeznań skarżący nie kwestionuje.

Podniesiony w realiach niniejszej sprawy zarzut obrazy prawa materialnego, to jest art. 69 k.k., jest chybiony. Zdaniem obrońcy, Sąd Okręgowy naruszył art. 69 k.k. dokonując błędnej wykładni, że rodzaj przypisanych oskarżonym przestępstw sam w sobie uzasadniał odmowę zastosowania dobrodziejstwa instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i przesądzał o negatywnej prognozie kryminologicznej. Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazuje jednoznacznie, że Sąd Odwoławczy nie zajmował się w ogóle wykładnią art. 69 k.k. Żadna część uzasadnienia nie potwierdza tezy, że Sąd Okręgowy w Ł. dokonał wykładni art. 69 k.k. i doszedł do przekonania, iż popełnienie rozboju wyklucza zawieszenie kary pozbawienia wolności orzeczonej za przypisane przestępstwo.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

r.g.